

Сборник съдебна практика

ОПРЕДЕЛЕНИЕ НА ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА СЪДА

25 февруари 2021 година *

„Преюдициално запитване — Бързо производство — Липса на полезно действие — Връзка с национално обезпечително производство“

По съединени дела C-14/21 и C-15/21

с предмет две преюдициални запитвания, отправени на основание член 267 ДФЕС от Tribunale amministrativo regionale per la Sicilia (Регионален административен съд Сицилия, Италия) с актове от 23 декември 2020 г., постъпили в Съда на 8 януари 2021 г., в производствата по дела

Sea Watch eV

срещу

Ministero delle Infrastrutture e dei Trasporti (C-14/21 и C-15/21),

Capitaneria di Porto di Palermo (C-14/21),

Capitaneria di Porto del Empedocle (C-15/21),

ПРЕДСЕДАТЕЛЯТ НА СЪДА,

след като изслуша съдията докладчик J. Passer и генералния адвокат A. Rantos,

постанови настоящото

Определение

- 1 Преюдициалните запитвания се отнасят до тълкуването на Директива 2009/16/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 година относно контрола от страна на държавата на пристанището (ОВ L 131, 2009 г., стр. 57) и на Международната конвенция за безопасност на човешкия живот на море, сключена в Лондон на 1 ноември 1974 г. (Recueil des traités des Nations unies, том 1185, № 18961, стр. 3).
- 2 Запитванията са отправени в рамките на два спора, от една страна, между Sea Watch eV и Ministero delle Infrastrutture e dei Trasporti (Министерство на инфраструктурите и транспорта, Италия), както и Capitaneria di Porto di Palermo (Пристанищна администрация Палермо, Италия), и от друга страна, между Sea Watch, същото министерство, както и Capitaneria di Porto di Porto Empedocle (Пристанищна администрация Порто Емпедокле, Италия) относно две заповеди за задържане, издадени от двете пристанищни администрации и отнасящи се съответно до корабите, наречени „Sea Watch 4“ и „Sea Watch 3“.

* Език на производството: италиански.

Споровете в главните производства

- 3 Sea Watch е хуманитарна организация с нестопанска цел със седалище в Берлин (Германия). Нейният устав предвижда, че целта ѝ е по-специално спасяването на лица в бедствено положение или в опасност в открито море, както и поддръжката и експлоатацията на кораби, плавателни съдове и въздухоплавателно оборудване с цел оказване на помощ на тези лица. В съответствие с този предмет тя на практика извършва дейности по издирване и спасяване на лица в Средиземно море посредством кораби, чийто собственик и оператор е едновременно. Сред тях по-специално са два кораба, съответно Sea Watch 3 и Sea Watch 4, които са вписани в германския национален регистър и плават под германско знаме, като всеки от тях е сертифициран като „кораб за превоз на общи товари — универсален“ от установена в Германия организация за класифициране и сертифициране.
- 4 През лятото на 2020 г. Sea Watch 3 и Sea Watch 4 напускат последователно пристанището на Буриана (Испания) и извършват спасяване на стотици бедстващи лица в международните води на Средиземно море. След това съответните командири на тези кораби са уведомени от Italian Maritime Rescue Coordination Centre (Италиански център за координация на морските спасителни дейности), че Ministero degli Interni (Министерство на вътрешните работи, Италия) е разрешило слизането от корабите и трансбордирането на съответните лица на кораби, намиращи се в пристанището на Палермо (Италия), що се отнася до Sea Watch 4, и в пристанището на Порто Емпедокле (Италия), по отношение на Sea Watch 3, и че следователно са им дадени инструкции да насочат корабите си към тези две пристанища за извършване на посочените операции.
- 5 След извършването на тези действия Ministro della Sanità (министър на общественото здраве, Италия) разпорежда двата кораба да останат на котва в непосредствена близост до посочените пристанища с цел, на първо място, екипажите да бъдат поставени под карантина с оглед на превенцията на разпространението на болестта COVID-19, а след това, на второ място, да бъде извършено почистване, дезинфекция и здравно сертифициране.
- 6 След приключване на процедурите по почистване и дезинфекция пристанищните администрации в Палермо и Порто Емпедокле извършват проверки на борда, след което разпореждат задържането съответно на Sea Watch 4 и на Sea Watch 3 с мотива, че са констатирани наличието на множество технически и оперативни нередности, някои от които трябвало да се квалифицират като „сериозни“ и като такива обосновавали това задържане.
- 7 Оттогава Sea Watch е отстранила някои от тези нередности. Тя счита обаче, че останалите нередности (наричани по-нататък „разглежданите нередности“) не са доказани. Тези нередности се отнасят по същество до факта, че според компетентните италиански органи Sea Watch 3 и Sea Watch 4 не са сертифицирани за приемане на борда и за превозване на неколкостотин лица, както са направили през лятото на 2020 г., нито са снабдени с подходящо техническо оборудване, по-специално що се отнася до пречистването на отпадъчни води, баните и тоалетните.
- 8 При тези обстоятелства Sea Watch подава пред Tribunale amministrativo regionale per la Sicilia (Областен административен съд Сицилия, Италия) две жалби за отмяна на мерките, с които пристанищните администрации на Палермо и на Порто Емпедокле разпореждат задържането съответно на Sea Watch 4 и Sea Watch 3 до отстраняването на разглежданите нередности, както и на приложените към тези мерки инспекционни доклади и всеки друг предходен, свързан или последващ акт.

- 9 Освен това Sea Watch подава към тези жалби молби за допускане на обезпечение с цел приемане на охранителни мерки, които е мотивирало с наличието на опасност от значителна и непоправима вреда по смисъла на приложимите в тази област разпоредби на италианското право.
- 10 В преюдициалните си запитвания запитващата юрисдикция посочва по-специално че видно от данните, съдържащи се в съответните преписки по споровете в главните производства, наличието на разглежданите нередности е предмет на противоречиви становища от страна не само на страните по тези спорове, но и на компетентните органи в Италия, държавата на пристанището, и в Германия, държавата на знамето. Всъщност компетентните италиански органи по същество считат, че тези нередности са установени и трябва да бъдат отстранени, докато компетентните германски органи считат, че правилното тълкуване на релевантните разпоредби на правото на Съюза и на приложимото международно право позволява да се направи извод за липсата на такива нередности.
- 11 С оглед на това положение запитващата юрисдикция счита, че тълкуването на Директива 2009/16 и на Международната конвенция за безопасност на човешкия живот на море повдига сложни, нови правни въпроси от съществено значение за всички държави членки, отговорът на които ѝ е необходим, за да може да разреши споровете по главните производства.
- 12 При тези обстоятелства Tribunale amministrativo regionale per la Sicilia (Областен административен съд Сицилия) решава да спре главните производства и по всяко от тях да отправи до Съда пет преюдициални въпроса, формулирани по почти идентичен начин. Запитващата юрисдикция иска също така от Съда да разгледа тези дела по реда на бързото производство съгласно член 105, параграф 1 от Процедурния правилник на Съда.
- 13 С решение на председателя на Съда от 2 февруари 2021 г. настоящите дела са съединени за целите на писмената и устната фаза на производството, и на решението на Съда.

По исканията за разглеждане по реда на бързото производство

- 14 Съгласно член 105, параграф 1 от Процедурния правилник, когато естеството на делото изисква то да бъде разгледано в кратки срокове, по искане на запитващата юрисдикция или, по изключение, служебно председателят на Съда може да реши делото да бъде разгледано по реда на бързото производство в отклонение от разпоредбите на Процедурния правилник.
- 15 В случая запитващата юрисдикция мотивира исканията си за разглеждане на настоящите дела по реда на бързото производство, предвидено в тази разпоредба, като изтъква следните съображения.
- 16 Най-напред тази юрисдикция подчертава по същество, че тези дела засягат чувствителна област, тъй като се отнасят до дейностите по спасяване на бедстващи лица, упражнявани от 2014 г. и 2015 г. в Средиземно море от хуманитарни неправителствени организации, по-специално посредством товарни кораби, плаващи под знамена на държавите членки, сред които са Sea Watch 3 и Sea Watch 4.
- 17 По-нататък тази юрисдикция посочва по същество, че мерките за задържане, наложени на използваните от Sea Watch кораби, се вписват в рамките на съвкупност от мерки, които като цяло могат да засегнат дейностите, посочени в предходната точка. Всъщност към настоящия момент почти всички кораби, осъществяващи тези дейности, били обект на мерки за задържане, приети от различни италиански пристанищни администрации (по-специално в пристанищата на Олбия, Палермо, Порто Емпедокле и Венеция), и са мотивирани от обстоятелството, че тези кораби не отговарят на необходимите изисквания.

- 18 Освен това запитващата юрисдикция счита, че с оглед на това положение е необходимо бързо да се изясни правната рамка, в която се извършват посочените дейности, като отбелязва, че спазването на изискванията в областта на безопасността и здравето представлява въпрос, свързан с обществения ред, но и че понастоящем, при липсата на яснота в това отношение, не съществува никакъв инструмент, който да позволява да се преустанови практиката на задържане на кораби.
- 19 Накрая, тази юрисдикция приема, че средните срокове за разглеждане на делата от Съда няма да ѝ позволят да реши споровете по главните производства преди началото на лятото на 2021 г., а опитът от миналите години показва, че именно през този сезон обикновено са съсредоточени операциите по спасяване на бедстващи лица, които трябва да бъдат провеждани в Средиземно море от неправителствени организации като Sea Watch.
- 20 С оглед на всички тези съображения посочената юрисдикция счита, че е необходимо в кратък срок да получи отговори на въпросите, които поставя на Съда, като същевременно отбелязва, че предвид исканията ѝ за разглеждане на настоящите дела по реда на бързото производство самата тя е отхвърлила молбите на Sea Watch за допускане на обезпечение с цел приемане на охранителни мерки с временно решение, което не засяга окончателното решение по този въпрос след произнасянето на Съда по нейните искания.
- 21 Предвид изложените от запитващата юрисдикция факти следва да се отбележи, на първо място, че съгласно постоянната практика на Съда, правната несигурност, която може да съществува по отношение на дейностите на страна по спора в националното производство, в рамките на което компетентната юрисдикция счита за необходимо да сезира Съда с въпроси относно тълкуването на правото на Съюза, от една страна, и легитимния интерес на тази страна да се запознае възможно най-бързо с правата, които черпи от правото на Съюза, от друга страна, представляват обстоятелства, които могат да възникнат в множество спорове и следователно не биха могли да обосноват разглеждането на преюдициално дело по реда на бързото производство, предвидено в член 105, параграф 1 от Процедурния правилник (вж. в този смисъл определение на председателя на Съда от 20 декември 2017 г., М. А. и др., C-661/17, непубликувано, EU:C:2017:1024, т. 16, както и решение от 14 януари 2021 г., The International Protection Appeals Tribunal и др., C-322/19 и C-385/19, EU:C:2021:11, т. 47).
- 22 Всъщност това бързо производство е процесуален способ, който се прилага в случай на необходимост от незабавно произнасяне, която следва да се установи с оглед на специфичните обстоятелства в конкретния случай, във връзка с който е направено искане за бързо производство (вж. в този смисъл определение на председателя на Съда от 20 декември 2017 г., М. А. и др., C-661/17, непубликувано, EU:C:2017:1024, т. 17).
- 23 На второ място и по същите съображения, големият брой на лицата, които могат да се намират в същото положение на несигурност като страните в главното производство, или на правните положения, потенциално засегнати от акта, който запитващата юрисдикция трябва да постанови, след като получи отговор на преюдициалните въпроси, които е отправила до Съда, или от решения, които тази юрисдикция или други национални юрисдикции биха могли да приемат по сходни спорове, сам по себе си не представлява изключително обстоятелство, което може да обоснове разглеждане по реда на бързото производство (вж. в този смисъл определения на председателя на Съда от 13 юли 2016 г., Banco Santander, C-96/16, непубликувано, EU:C:2016:566, т. 18, от 20 септември 2018 г., Minister for Justice and Equality, C-508/18 и C-509/18, непубликувано, EU:C:2018:766, т. 14, както и решение от 8 декември 2020 г., Staatsanwaltschaft Wien (Фалшифицирани нареждания за банков превод), C-584/19, EU:C:2020:1002, т. 36)

24. Ето защо трябва да се констатира, че макар да разкриват съществения и чувствителен характер на споровете в главните производства и на решенията, които Съдът може да даде на поставените му въпроси, в съответната област на правото на Съюза (вж. по аналогия определения на председателя на Съда от 8 март 2018 г., *Vitali*, C-63/18, непубликувано, EU:C:2018:199, т. 16, както и от 27 февруари 2019 г., *M.V. и др.*, C-760/18, непубликувано, EU:C:2019:170, т. 17), тези различни обстоятелства, чието съществуване в случая се установява ясно от изложението на запитващата юрисдикция, обобщено в точки 17 и 18 от настоящото определение, не могат да обосноват разглеждането на настоящите дела по реда на бързото производство.
25. На трето и последно място, от обобщените в точки 16 и 19 от настоящото определение констатации на запитващата юрисдикция безспорно следва, че споровете, в рамките на които тази юрисдикция отправя запитване до Съда за тълкуване на правото на Съюза, се характеризират, освен с правното си значение и с конкретните последици от тях, и със значимо и чувствително човешко измерение, доколкото се отнасят до условията, при които хуманитарни неправителствени организации трябва да извършват дейности по спасяване на лица, намиращи се в бедствено положение или в опасност в открито море. В този контекст запитващата юрисдикция подчертава по-специално че иска делото да бъде разгледано по реда на бързото производство, за да получи от Съда отговори в срок, който ѝ позволява да реши споровете по главните производства преди началото на лятото на 2021 г., доколкото опитът от миналите години показва, че именно през този сезон обикновено са съсредоточени операциите по спасяване на лица в бедствено положение или в опасност в Средиземно море.
26. Съгласно постоянната практика на Съда обаче неотложният характер на национален спор и обстоятелството, че компетентната юрисдикция е длъжна да направи всичко възможно, за да осигури бързото му решаване, сами по себе си не обосновават разглеждане на съответното преюдициално дело от Съда по реда на бързото производство, предвиден в член 105 от Процедурния правилник (определения на председателя на Съда от 31 юли 2017 г., *Mobit*, C-350/17 и C-351/17, непубликувано, EU:C:2017:626, т. 6 и от 29 ноември 2017 г., *Bosworth и Hurley*, C-603/17, непубликувано, EU:C:2017:933, т. 9).
27. Всъщност това производство се различава както по своя предмет, така и по условията за прилагането му, от обезпечителното производство като предвиденото в членове 160—166 и 190 от Процедурния правилник по отношение на преките искове и на производствата по обжалване (вж. в този смисъл определения на председателя на Съда от 7 април 2016 г., *Съвет/Polisario*, C-104/16 P, непубликувано, EU:C:2016:232, т. 18 и от 11 октомври 2017 г., *Комисия/Полша*, C-441/17, непубликувано, EU:C:2017:794, т. 15), или от обезпечителното производство, приложимо пред запитващата юрисдикция, което е посочено в точка 20 от настоящото определение.

По-специално бързото производство по член 105 от Процедурния правилник има за цел да позволи на Съда да постанови в кратък срок решение по същество по преюдициалното запитване, с което е сезиран, а не да преценява необходимостта от постановяване на временни мерки в очакване на такова решение.

28. Освен това, за разлика от обезпечителните производства, посочени в точка 27 от настоящото определение, бързото производство не позволява на Съда да се произнесе незабавно и евентуално временно решение по поставените му въпроси, а му налага предварително задължение да зачита правото да се представят писмени изявления и становища, което член 105, параграф 3 от Процедурния правилник предоставя на страните по спора в главното производство и на другите заинтересовани субекти, посочени в член 23 от Статута на Съда на Европейския съюз, сред които са и държавите членки, които съгласно член 38, параграф 4 от този правилник могат да представят своите становища на техния официален език. Така към сроковете, свързани със спазването на това изискване, се добавят по-специално сроковете,

необходими за превод на преюдициалното запитване на различните официални езици на Съюза, за превод на писмените становища, представени от държавите членки, на езика на производството, а след това и за превода на решението на Съда за целите на публикуването му.

- 29 В случая с оглед на тези изисквания и на датата, на която запитващата юрисдикция е представила преюдициалните си запитвания, дори Съдът да разгледа настоящите дела по реда на бързото производство, не изглежда възможно да постанови решение по тях в срок, който да е съобразен с доброто правораздаване и който да позволи на запитващата юрисдикция да реши споровете в главните производства преди началото на лятото на 2021 г., което тя трябвало да направи поради изложените в точки 19 и 25 от настоящото определение съображения.
- 30 Ето защо прибегването до такова производство при всички положения не може да постигне целта, посочена в предходната точка от настоящото определение, и следователно няма полезно действие по настоящите дела (вж. по аналогия определение на председателя на Съда от 20 декември 2017 г., *De Diego Porras*, C-619/17, непубликувано, EU:C:2017:1025, т. 25). Следователно обстоятелствата по настоящото дело не дават основание на Съда да дерогира общоприложимите в случая разпоредби от своя процедурен правилник на основание член 105, параграф 1.
- 31 При това положение Съдът вече е постановил, че националният съд, сезиран със спор, който се урежда от правото на Съюза, трябва да може да наложи обезпечителни мерки, за да гарантира пълното действие на последващото съдебно решение относно съществуването на правата, предявени на основание на това право, като при необходимост трябва да остави без приложение нормите на вътрешното право, които биха възпрепятствали това правомощие. Това важи а fortiori, когато компетентният национален съд реши да спре производството и да постави на Съда преюдициални въпроси, тъй като такива обезпечителни мерки могат да се окажат подходящи, за да се гарантира полезното действие на системата за преюдициално запитване, предвидена в член 267 ДФЕС (вж. в този смисъл решение от 19 юни 1990 г., *Factortame* и др., C-213/89, EU:C:1990:257, т. 21—23).
- 32 Поради това именно националният съд, който е сезиран със спор с неотложен характер, който може най-добре да прецени конкретните интереси на страните и който счита за необходимо да постави преюдициални въпроси на Съда относно тълкуването на правото на Съюза, следва да приеме необходимите обезпечителни мерки в очакване на решението на Съда, за да гарантира пълното действие на бъдещото си решение (вж. в този смисъл определение на председателя на Съда от 10 април 2018 г., *Gómez del Moral Guasch*, C-125/18, непубликувано, EU:C:2018:253, т. 15 и цитираната съдебна практика).
- 33 Следователно в случая запитващата юрисдикция трябва да прецени, както е посочила в преюдициалните си запитвания, обобщени в точка 20 от настоящото определение, дали обезпечителните мерки са подходящи за осигуряване на пълното действие на решенията, които трябва да постанови, и евентуално да определи мерките, които трябва да приеме.
- 34 От своя страна Съдът ще разгледа настоящите дела с предимство в приложение на член 53, параграф 3 от Процедурния правилник предвид особените обстоятелства по тези дела, посочени в изявленията на запитващата юрисдикция, обобщени в точки 16—19 от настоящото определение.
- 35 С оглед на всички изложени по-горе съображения следва да се заключи, че исканията на запитващата юрисдикция за разглеждане на настоящите дела по реда на бързото производство, предвиден в член 105 от Процедурния правилник, не могат да бъдат уважени.

По изложените съображения председателят на Съда определи:

Отхвърля исканията на Tribunale amministrativo regionale per la Sicilia (Областен административен съд Сицилия, Италия) за разглеждане на съединени дела C-14/21 и C-15/21 по реда на бързото производство, предвиден в член 105 от Процедурния правилник на Съда.

Подписи